Teologija telesa za mlade

Priročnik za voditelje

Jason & Crystalina Evert
in
Brian Butler

DRUŽINA

EMANUEL

Naslov knjige: Teologija telesa za mlade – Priročnik za voditelje
Naslov izvirnika: Theology of the Body for Teens – Leaders' Guide
Avtorji besedila: Brian Butler, Crystalina Evert, Jason Evert

© izvirnika: Ascension Press, LLC, 2006
© za slovensko izdajo: Založba Emanuel d.o.o. in Družina d. o. o.

Imprimatur za Teologijo telesa za mlade (učbenik in priročnik) je Slovenska škofovska konferenca podelila 17. julija 2012, prot. št. 115/12.

Prevod: Mario Jurišić, Eva Markovič, Irena Modrijan, Ana Vogrinčič
Uredniško delo: Katarina Šimenc, Matjaž Venta, Martina Kavčnik
Lektoriranje: Ana Pavlek
Oblikovanje naslovnice: Družina d. o. o.
Fotografija na naslovnici: Tamino Petelinšek
Grafična priprava: Melita Rak

Izdali in založili: založbi Emanuel d. o. o. in Družina d. o. o.
Za založbo Emanuel: Katarina Šimenc
Za založbo Družina: Tone Rode

Naklada: 100 izvodov
Tiskano v Sloveniji

Večina fotografij v knjigi je iz izvirnika. Avtorji novih fotografij: Tatjana Splichal (na straneh 8, 12, 67, 85, 136, 143, 161, 151); Tamino Petelinšek (na strani 45); Fotolia (na straneh 32, 38, 72); Shutterstock (na strani 2).

Prepovedano je vsakršno kopiranje, prepisovanje ali razmnoževanje gradiv iz učbenika in priročnika *Teologija telesa za mlade* brez pisnega dovoljenja založb Emanuel ali Družina.

Vse informacije o knjigah založbe Družina najdete na spletni strani: www.druzina.si.
Vse informacije o knjigah založbe Emanuel najdete na spletni strani: http://zalozba-emanuel.si.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-1:613.88(035)
27-47-447(035)

EVERT, Jason
Teologija telesa : za mlade. Priročnik za voditelje / Jason & Crystalina Evert in Brian Butler ; [prevod Mario Jurišić ... et al.]. - Ljubljana : Družina : Emanuel, 2012

Prevod dela: Theology of the body for teens. Leader's guide

ISBN 978-961-222-920-7 (Družina)
1. Evert, Crystalina 2. Butler, Brian, teolog
262924032

Knjigo posvečamo Janezu Pavlu II.

(upamo si reči »Janezu Pavlu Velikemu«).

On je naš junak ne samo zato

ker nas je naučil teologijo telesa, temveč zato

ker nam je pokazal, kako naj jo živimo.

Hvaležni smo Bogu zanj,

da je ostal zvest svoji poklicanosti in

tudi danes nenehno prosi za nas.

ZAHVALE

Zahvaljujemo se vsem, ki so nas podpirali in spodbujali pri pripravi tega projekta. V prvi vrsti so to:

- Naši **sozakonci**. Potrpežljivo so spremljali nastajanje tega projekta in nas vseskozi podpirali s svojo čudovito ljubeznijo, ki nam vsak dan znova razodeva Kristusa.
- **Mark Hart**. Bil nam je v veliko pomoč pri tem projektu. Cenimo njegov humor in sposobnost prelivanja razumskega razumevanja vsebin v srca mladih.
- **Siobhan McCarthy Nye**. Hvaležni smo za njen vpogled, navdihe in potrpežljivost pri razvijanju vizije. Ves čas je skrbela za to, da smo ostali osredotočeni na pristnost ženske narave.
- **Matthew Pinto**. Vodil je izvedbo projekta. Hvala vsem zaposlenim pri založbi Ascension Press za zgled prijetnega in predanega dela ter pripravljenost na pomoč.
- **Christopher West**. Nam in mnogim drugim je pomagal bolje razumeti in ceniti teologijo telesa. Še posebej smo mu hvaležni za njegov strokovni doprinos k projektu.
- **Randy Hernandez**. Z iskrenimi nasveti nam je pomagala, da smo oblikovali realističen in dostopen program.
- Vsi sodelavci **Dumb Ox Productions**, Inc. Spodbujali so nas in nam pomagali oznanjati Kristusa mladim zvesto, zavzeto in prepričljivo. Še posebej smo hvaležni Kelley in Courtneyju Brownu, ki sta poglobljeno preučila in ocenila številne osnutke, Jasonu Angelettu za zgled goreče zavzetosti za teologijo telesa in dragocena mnenja, Royu Petitfilsu za jasno izoblikovane ideje in spodbude, Chrisu Baglowu za teološko znanje in nenehno oporo in Lisi Butler, ki je učinkovito poskrbela za vsa administrativna dela in pri tem prekosila marsikatero dobro družinsko ženo in mamo.
- **Cory Hayes**. Cenimo njegov filozofski pristop in vsesplošno dragocen prispevek k projektu.
- Naši **starši**. Vzgajali so nas v veri in nam nenehno izkazovali ljubezen ter dajali oporo.
- Vsi naši **sorodniki in prijatelji**. Podpirali so nas z molitvijo in s spodbudami.
- **Sveta Trojica**. Ustvarila nas je, odrešila in nas posvečuje. Slava bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo na začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

VSEBINA

Teologija telesa za mlade: uvod za voditelja vi

Uvod 1

Prvo poglavje – Ustvarjeni za ljubezen 5

Drugo poglavje – Opredelitev ljubezni: dajanje proti izrabljanju 19

Tretje poglavje – Golota brez sramu 37

Četrto poglavje – Upanje in odrešenje v Kristusu 51

Peto poglavje – Resnica in svoboda 67

Šesto poglavje – Govorica telesa 81

Sedmo poglavje – Svobodna, popolna, zvesta, rodovitna 95

Osmo poglavje – Zakon 111

Deveto poglavje – Celibat in redovno življenje 127

Deseto poglavje – Odkrivanje poklicanosti 143

Enajsto poglavje – S čistimi mislimi na skupni poti proti cilju 159

Dvanajsto poglavje – Živeti dobro (in svobodno!) 179

Dodatki 193

O avtorjih 202

Opombe 203

Priporočeni viri 205

Molitve 207

TEOLOGIJA TELESA ZA MLADE: UVOD ZA VODITELJA

Pozdravljeni na tečaju *Teologija telesa za mlade!*

V tem priročniku za voditelja boste našli obilico dejavnosti in različnih virov. Ti vam bodo v pomoč, da boste lahko to prelomnico v cerkvenem učenju o spolnosti in telesu – učenje papeža Janeza Pavla II., ki ga poznamo pod besedno zvezo teologija telesa, – na vaše učence prenesli tako, da ga bodo sprejeli z dušo in s srcem. Ta tečaj je zasnovan v obliki kateheze in evangelizacije. Ustvarjalci priročnika za voditelje in učbenika Teologija telesa za mlade smo se potrudili, da bi bil učbenik čim bolj dostopen povprečnemu učencu oziroma članu skupine in hkrati zanimiv za tiste, ki so pripravljeni na težje miselne izzive. Tečaj v okviru vsakega poglavja ponuja tudi vrsto vaj, s pomočjo katerih si bodo mladi učno snov kar najbolje zapomnili.

Vsako poglavje je mogoče predelati v eni (60 minut) ali dveh učnih urah (120 minut). Koliko časa boste za posamezno poglavje potrebovali, je odvisno od tega, koliko časa boste namenili pogovoru o temi, katere dejavnosti boste pripravili, kako hitro se bodo vaši učenci v tečaj vključili in koliko domače naloge (obveznega branja) jim boste naložili.

Če ste s teologijo telesa že seznanjeni, potem boste opazili, da je vrstni red poglavij nekoliko drugačen od zaporedja katehez Janeza Pavla II. To smo storili namenoma, saj verjamemo, da bodo mladi oziroma vaši učenci takšen pristop laže razumeli in sprejeli. Ob tem nismo spreminjali papeževega učenja, temveč smo zgolj spremenili vrstni red katehez, v katerih je papež svoje učenje predstavil. Opozoriti je treba tudi na to, da je ta tečaj kot uvod v teologijo telesa namenjen izključno mladim. Zato smo se osredotočili predvsem na dve temi: čistost in poklicanost, ki sta za mlade še posebej pomembni in koristni. Zavedamo se, da teologija telesa po svojem obsegu pokriva precej večje področje, kot ga v tem učbeniku predstavljamo.

Tečaj obsega dvanajst poglavij. Vsako poglavje, opisano v tem priročniku, je zasnovano na naslednji način:

Pregled poglavja: Kratek povzetek celotnega poglavja.

Cilji: Seznam sposobnosti oziroma znanj, ki naj bi jih učenec pri vsaki učni uri pridobil – tako teoretično kot tudi praktično.

Uvodna molitev in branje svetopisemskega odlomka: Poleg svetopisemskih odlomkov lahko v vsakem poglavju izberete eno izmed dveh uvodnih molitev. Za takšen pristop smo se odločili iz dveh razlogov. Prvi je, da vam želimo ponuditi možnost izbire, drugi razlog pa je, da boste imeli, če boste želeli posamezno poglavje obravnavati v okviru dveh učnih ur, na voljo dve različni molitvi.

Prebijmo led: S to miselno ali gibalno dejavnostjo lahko pritegnete pozornost vaših učencev in jih tako na ustvarjalen način vpeljete v temo posameznega poglavja. Priporočamo vam, da najprej zmolite uvodno molitev in šele nato začnete z dejavnostjo.

Dvominutna ustna ponovitev snovi: Sklop kratkih vprašanj, s pomočjo katerih lahko učenci v dveh do treh minutah ponovijo snov prejšnje učne ure. V učbeniku so navedena samo vprašanja, odgovori nanje pa so podani v priročniku za voditelja.

Zgodba za začetek: Pretresljiva zgodba, s katero lahko pritegnemo pozornost učencev in jih vpeljemo v temo poglavja.

Stopi čez: Nekaj odstavkov, ki *Zgodbo za začetek* povežejo s temo učne ure in učence pripravijo na snov, ki jo bodo pri uri predelali.

K jedru: Osrednji del snovi vsake učne ure.

Vprašanja za pogovor: S posameznimi sklopi vprašanj, ki so razpršeni po posameznih poglavjih, lahko ugotavljamo razumevanje predelane snovi pri učencih. Ta vprašanja so lahko tudi izhodiščne točke za pogovor o temi ali ustvarjanje lastnega mnenja, ki ga učenci lahko zapišejo v svoj dnevnik.

Navodila in nasveti: Dodatne informacije za voditelja in nekaj »nasvetov« (zamisli) v pomoč pri poučevanju.

Besede modrosti: Kratki citati, ki so povečini vzeti iz Svetega pisma, Katekizma katoliške cerkve (KKC), učenja papeža Janeza Pavla II. oziroma so jih izrekli različni svetniki ali izobraženci.

Ali veš?: Zanimiva in pomembna dejstva ter statistični podatki, ki spadajo k posameznim poglavjem.

Presodi: Iskanje vzporednic in primerjava sporočil priljubljenih skladb (ali filmov itd.) z lepoto in resnico besed papeža Janeza Pavla II., svetnika, modreca ali z navedkom iz Svetega pisma.

Odrini na globoko: V tem delu poglavja je obravnavana tema poglavja obdelana podrobneje kot v preostalem delu poglavja. Nekateri deli besedila so bolj pestri oziroma teološko bogatejši in lahko vsebujejo več strokovnih teoloških izrazov. Kljub svoji zahtevnosti pa ti odstavki ponujajo globok vpogled v obravnavano temo, še posebej za tiste, ki so na to pripravljeni.

Znanost in *teologija telesa*: Ta segment poskuša poiskati povezavo med znanstvenimi dejstvi o telesu in namenom telesa (zakaj ga je Bog ustvaril), vendar se ne pojavi v vsakem poglavju. V tem delu učbenika predstavljene informacije kažejo na to, da se znanost in vera ne izključujeta, temveč dopolnjujeta.

Uresničuj: V tem delu priročnika za voditelje je ponavadi opisano, kako lahko učenci v vsakdanjem življenju pravzaprav uporabijo (oziroma poglobijo) znanje, ki so ga pridobili.

Uporaba: V tem delu priročnika za voditelje je ponavadi opisano, kako lahko učenci v vsakdanjem življenju pravzaprav uporabijo (oziroma poglobijo) znanje, ki so ga pridobili.

Prizori iz filmov/skladbe: Tukaj boste našli seznam filmov in skladb, ki jih lahko pri poučevanju uporabite, da boste učencem olajšali razumevanje obravnavane teme. Izseki iz filmov so (vsaj v večini primerov) namenoma kratki, saj so zgolj »dodatek« k uri in ne »nadomestilo« zanjo. Izseki so v skladu z DVD-izdajami filmov tudi ustrezno časovno označeni, da boste brez dolgotrajnega iskanja hitro našli ustrezen prizor. Tudi če boste filme predvajali na VHS kasetah, lahko za iskanje izsekov še vedno uporabite navedene časovne oznake. Ob vsakem izseku boste našli kratko razlago, s katero lahko film umestite v kontekst obravnavane teme.

Skladbe lahko predvajate med refleksijo na koncu ure ali pa kot izhodišče za pisanje dnevnika itd. Vsaka izmed njih je opremljena z naslovom izvajalca ter naslovom albuma, na katerem je skladba izšla. Številne skladbe so dostopne tudi prek spletne aplikacije ITunes, zato lahko posamične skladbe naložite na računalnik, ne da bi morali ob tem kupiti celoten album.

Vadi: Seznam treh do šestih nalog, ki so načeloma razporejene tako, da njihova zahtevnost narašča (prva naloga je najlažja, zadnja pa najtežja). Nalogam ponavadi sledi kratek seznam projektov, ki zahtevajo veliko časa, truda in pozornosti. Številni projekti so namenjeni skupinskemu delu.

Zaključna molitev: Kratka molitev, s katero boste prosili za posredovanje določenega svetnika (ali svetnice), ki je živel v skladu z vrednotami, izraženimi v posameznem poglavju.

Slovar ključnih izrazov: V celotnem učbeniku se v posameznih poglavjih pojavljajo **krepko** označeni ključni izrazi. Vsi ti izrazi so po abecedi navedeni v slovarju ob koncu vsakega poglavja. Čeprav je večina ključnih izrazov razložena že v sklopu posameznega poglavja, so vsi ti izrazi natančneje opredeljeni ob koncu vsakega poglavja.

Z njegovimi besedami: To je zbirka pomembnih navedkov papeža Janeza Pavla II., ki so navedeni samo v priročniku za voditelja, saj so nekateri izmed njih precej zgoščeni. Ti citati bodo dodatno poglobili vaše razumevanje teologije telesa in vam pomagali, da se boste še bolj zavedali pomembnosti tega priročnika, ki vam bo v veliko pomoč pri poučevanju tega predmeta.

Opomba: Številke strani v tem priročniku se ujemajo s številkami strani v učbeniku. Prazne strani, ki so v učbeniku pred posameznimi poglavji, so bile v tem priročniku odstranjene (tj. stran 4, 50, 126, 158 in 178). Zato bodo voditelji pri omenjenih straneh v priročniku lahko opazili preskok v zaporedju strani.

Prvo poglavje

Ustvarjeni za ljubezen

Si se kdaj vprašal, zakaj se prizori spolnosti pojavljajo v skoraj vsaki televizijski oddaji, oglasu, pesmi in filmu? Poleg tega je spolnost, ki nam jo prikazujejo in o kateri se poje, večinoma čudovita – brez vsakršne bolečine in obžalovanja.

Zelo redko vidimo bolečino, ki izhaja na primer iz sebičnosti. Si se kdaj vprašal, kakšna bi bila družba brez sebičnosti v odnosih? Če bi vsak človek drugega ljubil tako, kot si želi biti ljubljen sam, bi dejansko živeli brez bolečine in brez težav v odnosih. Zamisli si, kako bi bilo, če se zakoni nikoli ne bi končali z ločitvijo. Pomisli, da bi bila s tem bolečina prihranjena tako staršem kot otrokom.

Našemu svetu vlada zmedenost, ki pogosto vodi k zlomljenim srcem. Zdi se, da so ljudje danes bolj zmedeni, imajo bolj nejasne predstave o pomenu ljubezni in smislu spolnosti, kot so jih imeli morda kdajkoli v zgodovini. Veliko jih išče smisel življenja in ljubezni, hkrati pa ne opazijo, da je odgovor naravnost pred njimi: ključ do spoznanja, da je ljubezen, ki jo vsi iščemo (tudi če se tega ne zavedamo), skrita v izvirnem božjem načrtu za naša telesa in duše. Ja, prav si prebral. Ta katoliški učbenik trdi, da nam je Bog s tem, ko nas je ustvaril kot »moške« in »ženske«, dal ključ do skrivnosti ljubezni.

PREBIJMO LED (po izbiri): Igra z imeni in riževko

Učenci naj se postavijo v krog. Učenec z »žogico« (majhna pletena žogica, napolnjena z rižem) naj pove svoje ime in žogico vrže naslednjemu učencu ali učenki v krogu. Kdor prejme žogico, mora povedati ime prejšnjega imetnika žogice in še svoje ime. Igra naj se nadaljuje, dokler vsak izmed njih ne pride na vrsto in pove svojega imena. Nato lahko učenci mečejo žogico tudi bolj oddaljenim učencem, vendar se morajo ob tem spomniti imena prejemnika žogice in ga ob metu glasno izreči. Če nimate riževke, lahko za igro uporabite tudi kakšno drugo stvar, ki jo je varno metati po zraku (npr. teniško žogico, plišasto žival, gobo za brisanje table ipd.).

Igro lahko popestrite tako, da mora vsak učenec po metu pokazati svoje razpoznavno znamenje. Učenci morajo pri igri, še preden izrečejo svoje ime, najprej glasno povedati imena drugih učencev, ki so se že predstavili.

Na primer: David rad igra košarko, zato pove svoje ime in potem pokaže košarkarski met. Naslednji učenec, Janez, mora najprej pokazati Davidov košarkarski met in nato lahko doda še svoje razpoznavno znamenje. Janez je skavt, zato pove svoje ime in pokaže skavtski pozdrav. Nina nato izreče Davidovo ime in pokaže košarkarski met, izreče Janezovo ime in pokaže skavtski pozdrav, nato pa pove še svoje ime in s prsti pokaže znak V (znak miru), s katerim izraža svojo miroljubnost.

Učenci morajo biti pri pomnjenju imen pozorni, naučiti pa se morajo tudi razpoznavnih znamenj, po katerih lahko spoznajo drug drugega. Če skupina šteje več kot 15 učencev, igra postane zahtevnejša in terja več časa. Kljub temu bodite potrpežljivi. Ob začetku šolskega leta je potrebno vložiti veliko časa in truda v to, da se učenci med seboj spoznajo in se čutijo varne v okolju, ki ga ustvarjate to se vam bo zagotovo obrestovalo. Učenci se ob tem naučijo vsaj imena svojih sosedov in nekaj o njih.

Kot voditelj skupine učencem pred začetkom igre pokažite nekaj primerov. Vi morate prvi prebiti led, zato tudi prvi začnite z igro. Če je mogoče, vi začnite in končajte igro, zato da učencem pokažete, da se zanimate zanje in da se želite povezati z njimi. Potrudite se po najboljših močeh, da se spomnite imen vseh učencev in njihovih razpoznavnih znakov. (Nasvet: Pred začetkom učne ure si nekajkrat preberite imena učencev, da si jih boste laže zapomnili.)

Drugo poglavje

Opredelitev ljubezni: dajanje proti izrabljanju

Predstavljaj si trenerja, ki bi svojim igralcem rekel: »Če se vam ne ljubi priti na trening, pač ne pridite. Naredite tisto, kar se vam zdi prav.« Moštvo bi se kmalu spremenilo v zmedeno skupino ljudi, ki bi jim bila sicer skupna ljubezen do športa, hkrati pa do njega ne bi čutili nobene zavezanosti. Takšen pristop, pri katerem bi vsak počel, kar bi hotel, bi razdelil skupino, ki bi izgubila skupno vizijo in nehala sodelovati. Na dan tekme bi igralci slabo podajali, delali napake in ne bi delovali kot moštvo. Kadar cilj postane *užitek posameznikov* namesto *uspeh moštva*, igralci gotovo ne bodo dosegli povezanega moštvenega duha, ki ponavadi prinese zmago.

*

Globoko v srcu si vsak od nas želi dajati in prejemati ljubezen, vendar nas večina ne ve, *kako* to storiti. V prvem poglavju smo ugotovili, da imajo danes mnogi izkrivljeno predstavo o ljubezni in pomenu spolnosti. Eden glavnih razlogov za to zmedo je dejstvo, da veliko odločitev sprejmemo zato, ker nam je zaradi njih »prijetno«, namesto da bi jih sprejeli zato, ker bi bile zakoreninjene v resnici. Odločanje na podlagi čustev lahko povzroči resne težave, saj so čustva minljiva in se iz trenutka v trenutek spreminjajo. Resnica pa je nespremenljiva in zanesljiva.

Da bi ljudje lahko resnično ljubili drug drugega, morajo drugemu najprej želeti dobro. V tem poglavju boš odkril, kako je videti pristna ljubezen, in se naučil, kakšna je razlika med sebično »ljubeznijo« (ponavadi gre za poželenje) in resnično ljubeznijo, ki *se podarja*.

PREBIJMO LED (po izbiri): »Telefončki«

Svojim učencem pojasnite znano in preprosto igro, ki jo poznamo pod imenom »telefončki«. V uvodu razložite, da je pri tej igri najbolj pomembno pozorno poslušanje. Učenci morajo pri igri upoštevati pravilo, da sporočila, ki ga pošljemo po »človeški telefonski žici«, ne smemo ponoviti, ampak ga lahko izrečemo le enkrat, nato pa ga mora naslednja oseba posredovati naprej. Igro začnite z duhovitim sporočilom, kot je na primer: »V ušesu imaš čebelo. Ali jo slišiš?« (ali pa si izmislite svoje duhovito sporočilo). Ne pozabite, čim bolj bo izjava duhovita, teže si jo bo zapomniti ravno zato, ker je nesmiselna. Če so učenci pri posredovanju sporočil uspešni, lahko igro nadaljujete s težjimi sporočili, kot sta na primer: »Radovedni Taček vozi z nogami na armaturni plošči in rokami na strehi« ali pa »Moji čevlji puščajo motorno olje in tako sem lačen, da bi lahko vola pohrustal«. Na koncu dovolite učencem, da si sami izmislijo kakšno norčavo sporočilo. Ko boste izmišljanje sporočil prepustili učencem, ne dovolite, da bi stvari ušle izpod nadzora, zato bodite vi prvi, ki mu bo »avtor« sporočila posredoval svojo norčavo izjavo.

- **ZA POPESTRITEV IGRE:** Če želite igro popestriti in spodbuditi tekmovalnega duha učencev, jih razdelite v dve skupini in obema skupinama posredujte isti sporočili. Zmagala bo tista skupina, ki bo najhitreje in z največjo natančnostjo posredovala svoje sporočilo na konec vrste. Izmislite si sistem točkovanja, na podlagi katerega boste skupinama podeljevali točke za hitrost in natančnost oziroma število natančno posredovanih besed v sporočilu. (Za natančno merjenje hitrosti posamezne skupine uporabite štoparico ali digitalno uro.)
- **POGOVOR:** Ob koncu igre ali v nadaljevanju učne ure učencem razložite povezavo med igro in pojmom ljubezni. Razložite jim, da ljubezen ni samo prejemanje, temveč tudi dajanje na pravi način. To pa zahteva skupinsko delo, kar pomeni, da vsi v skupini delajo za skupno dobro. To je ljubezen. Ali je bila igra lahka? Ne? Podobno je z ljubeznijo.

DVOMINUTNA USTNA PONOVITEV SNOVI:

1. Kaj je teologija?

   Odgovor: Teologijo lahko preprosto opredelimo kot proučevanje Boga oziroma, kot uči sveti Anzelm: »Vera išče spoznanje.«
2. Kaj nas uči teologija telesa papeža Janeza Pavla II.?

   Odgovor: Teologija telesa nas uči, da lahko z refleksijo o človeškem telesu, njegovem izvoru in namenu spoznamo, kaj Bog želi od nas, in dokončno najdemo pravo ljubezen in srečo.
3. Kaj Janez Pavel II. misli z »zakramentalnostjo telesa«?

   Odgovor: Telo je vidno znamenje nevidne resničnosti Boga in nosi najgloblji pomen našega bivanja. Naša telesa udejanjajo nevidno ljubezen Boga.
4. Zakaj nas je Bog ustvaril?

   Odgovor: Bog nas je ustvaril zato, ker nas ljubi. Ustvaril nas je zato, da smo lahko združeni drug z drugim v ljubezni in da se v nebesih lahko združimo z Njim v večni ljubezni. Z drugimi besedami, Bog nas je ustvaril zato, da z njim delimo večno srečo.